

h. A

Piliscsévi Krízis Önkormányzati Hivatal Leányvári Kirendeltsége		
IKTATÓ		
Érk.:	Érkeztetési sorszám:	
2022.11.21.	3368	
Iktatószám:	Melléklet:	Ugyintéző:
V-163-13		

u.2.
uék
B.H

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

A. ur

Komárom-Esztergom megye valamennyi jegyzője részére

Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartási Modulján keresztül

Iktatószám: KE/3/19-12/2022
Tárgy: Szakmai segítségnyújtás és intézkedés kérése
Ügyintéző: dr. Lengyel Tímea
Antal Eszter Virág
Telefon: (34) 515-140, (34) 515-144

Tisztelt Jegyző Asszony/Úr!

Tájékoztatom, hogy a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Törvényességi Felügyeleti Osztálya a Miniszterelnökség Területi Közigazgatásért Felelős Helyettes Államtitkár TKF-1/219/1/2022. számú utasításában foglaltaknak megfelelően elvégezte a temetőkről és a temetkezés rendjéről szóló önkormányzati rendeletek törvényességi felügyeleti vizsgálatát.

A felülvizsgálat során megállapítottuk egyrészt, hogy egyes helyi önkormányzatok képviselő-testületei a tárgykört érintően a rendeletalkotási kötelezettséget nem teljesítették, másrészt, hogy a helyi önkormányzatok temetőkről és a temetkezés rendjéről szóló önkormányzati rendeletei sok esetben nincsenek összhangban többek között a temetőkről és a temetkezéssel szembeni 1999. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Temtv.), a temetőkről és a temetkezéssel szembeni 1999. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 145/1999. (X. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet), a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.), a Nemzeti Jogszabálytárról szóló 338/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 338/2011. (XII.29.) Korm. rendelet), a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII.14.) IRM rendelet (a továbbiakban: 61/2009. (XII.14.) IRM rendelet) rendelkezéseivel.

Az alábbi szakmai segítségnyújtás alapján kérem a Tisztelt Jegyző Asszonyt/Urát, hogy a fenti tárgyban alkotott önkormányzati rendeletet vizsgálja felül és szükség esetén a feltárt jogsértések orvoslásáról

2023. február 28. napjáig

az önkormányzati rendelet módosítása és a 338/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet szerinti közzététele útján gondoskodni szíveskedjen.

Felhívom a figyelmet arra, hogy Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 51. § (2) bekezdése a saját honlappal rendelkező önkormányzatoknak kötelezővé teszi a rendeletek honlapon történő közzétételét is.

A temetőkről és a temetkezés rendjéről szóló önkormányzati rendeletek vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezésekre hívom fel a figyelmet.

1. Az Mötv. 13. § (1) bekezdés 2. pontja és a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 18. §-a rendelkezik arról, hogy a települési önkormányzat köteles gondoskodni a köztemetők fenntartásáról. A Temtv. 6. § (4) bekezdése és 41. § (3) bekezdése értelmében az önkormányzatnak rendeletben kell szabályozni a köztemetők használatának rendjével kapcsolatos tárgyköröket. A Temtv. 3. § b) pontja értelmében

köztemető: az önkormányzat tulajdonában lévő temető, továbbá az a nem önkormányzati tulajdonban lévő temető vagy temetőrész, amelyben az önkormányzat - a temető tulajdonosával kötött megállapodás alapján - a köztemető fenntartására vonatkozó kötelezettségét teljesíti. Ha az önkormányzat nem önkormányzati tulajdonú temetőben megállapodás alapján teljesíti a köztemető fenntartására vonatkozó kötelezettségeit, akkor az a temető is köztemetőnek minősül. Ebben az esetben a Temtv. 42. §-a alapján az önkormányzat képviselő-testülete köteles rendeletet alkotni a temető használat szabályairól. A temetőhasználat rendjének szabályozása tekintetében valamennyi önkormányzatot rendeletalkotási kötelezettség terheli. A Temtv. 40. § (5) bekezdése szerint a települési önkormányzat képviselő-testülete a díj megállapításakor kikéri a fogyasztók területileg illetékes érdek-képviselői szerveinek véleményét. A Jat. 19. § (1) bekezdése értelmében, ha törvény valamely állami, helyi önkormányzati vagy más szervezet számára kifejezetten jogot biztosít arra, hogy a jogállását vagy a feladatkörét érintő jogszabályok tervezeteit véleményezhesse, a jogszabály előkészítője köteles gondoskodni arról, hogy az érintett szerv e jogával élhessen.

Temetőszabályzat alkotására kizárólag az egyéb temető (nem köztemető) esetén van lehetőség, és azt csak a temető nem önkormányzat tulajdonosa alkothat.

2. A Temtv. 6. § (3) bekezdése alapján **a temető tulajdonosa köteles a temető fenntartásáról, továbbá üzemeltetéséről gondoskodni.** E feladatait saját maga, illetve - szerződés alapján - gazdálkodó szervezet útján is elláthatja. A Temtv. 13. § (1) bekezdése szerint a temetőfenntartó feladata a temető rendeltetésszerű használatához szükséges építmények, közművek, egyéb tárgyi és infrastrukturális létesítmények, valamint a közcélú zöldfelületek karbantartása, szükség szerinti felújítása és gondozása.
3. A temetőfenntartástól elkülönül a temető üzemeltetése. A fenntartás a meglévő létesítmények folyamatos karbantartását, gondozását jelenti, míg az üzemeltetés a temető és létesítményei használatával függ össze. Az üzemeltető köteles elősegíteni a temető funkciójának megfelelő jogszerű használatát. Az üzemeltető feladatait a Temtv. 16. §-a részletezi.
4. A temető fenntartástól és üzemeltetéstől el kell határolni a temetkezési szolgáltatást. A Temtv. 25. §-a pontosan meghatározza a temetkezési szolgáltatás körét, a tevékenység tartalmát.
5. A Jat. 6. § (3) bekezdése alapján a temetőkről és a temetkezés rendjéről szóló önkormányzati rendeletekben a területi, illetve személyi hatály meghatározása is szükséges.
6. A temetőkről és a temetkezés rendjéről szóló **önkormányzati rendeleteknek az alábbi, kötelező szabályozási elemeket tartalmaznia kell** (Temtv. 41. § (3) bekezdése):
  - a) a temető rendeltetésszerű használatához szükséges egyéb helyi, tárgyi és infrastrukturális feltételeket;
  - b) a temető, ravatalozó használatának és igénybevételének szabályait;
  - c) a temetési hely gazdálkodási szabályait;
  - d) a sírhely méretezését, sírjelek alkalmazását, a kegyeleti tárgyak, növényzet elhelyezését, a sírgondozás szabályait;
  - e) temetőben a kegyeleti közszolgáltatások feltételeit, a temetési hely megváltásának és újraváltásának díját, a temetőfenntartási hozzájárulás díját, illetve a létesítmények és az üzemeltető által biztosított szolgáltatások igénybevételének díját;
  - f) a temetési szolgáltatás, illetőleg a temetőben végzett egyéb vállalkozói tevékenységek ellátásának temetői rendjét.
7. **A Temtv. további önkormányzati rendeletalkotással kapcsolatos rendelkezései.**
  - 7.1. A Temtv. 40. § (1) bekezdése értelmében az önkormányzat rendelete kötelezővé teheti a temetőkön belüli, az elhunyt hűtésével, ravatalozásával, a temetőben erre a célra rendszeresített szállító járművön történő szállításával, továbbá a hamvaknak az erre

szolgáltató berendezéssel történő szórásával, urnaelhelyezéssel, sírásással, sírhelynyitással, sírbahelyezéssel, visszahantolással, újratemetéssel és exhumálással kapcsolatos feladatok ellátására az üzemeltető szakszemélyzetének és berendezésének igénybevételét (a továbbiakban: az **üzemeltető által biztosított szolgáltatás**). A felsorolás **taxatív, nem bővíthető**.

- 7.2. A Temtv. 40. § (2) bekezdése alapján a temető tulajdonosa, **köztemető esetén az önkormányzat a temető üzemeltetésével és fenntartásával kapcsolatosan felmerült szükséges és indokolt költségek alapján állapítja meg**
- a) temetési hely, illetőleg az újraváltás díját,
  - b) a temetkezési szolgáltatók kivételével a temetőben vállalkozásszerűen munkát végzők által fizetendő temetőfenntartási hozzájárulás díját,
  - c) a temetői létesítmények, illetve az üzemeltető által biztosított szolgáltatások igénybevételéért a temetkezési szolgáltatók által fizetendő díjat,
  - d) a temetőbe való behajtás díját.

Az önkormányzat díjmegállapítási joga kizárólag a Temtv.-ben megjelölt díjfajták megállapítására terjed ki! Felhívjuk a figyelmet arra is, hogy a temetési helyet megváltó vagy újraváltó személy között a megfizetendő díj összege tekintetében nem lehet különbséget tenni helybeli és nem helybeli lakosok között, mert ez diszkriminatív.

- 7.3. A Temtv. 40. § (2) bekezdésében meghatározott díjfajtákon belül a köztemetőkre vonatkozó díjak mértékét az önkormányzat rendeletben állapítja meg. **A díjmértékeket évente felül kell vizsgálni** (Temtv. 40. § (3) bekezdés).
- 7.4. Az egyes díjfajtákon belül a temetőben vállalkozásszerűen munkát végzők által fizetendő temetőfenntartási hozzájárulási díj mértéke az adott évben az egyes sírhelyekre megállapított megváltási díjtételek egyszerű számtani átlagának 5%-át nem haladhatja meg (Temtv. 40. § (4) bekezdése).

8. A Korm. rendelet szerinti egyéb szabályozási tárgykörök.

- 8.1. A temetőben keletkezett **hulladék rendszeres gyűjtéséről, elhelyezéséről és kezeléséről a köztemető fekvése szerinti települési önkormányzat rendeletében**, illetőleg a temetőszabályzatban foglaltak szerint **kell gondoskodni** (Korm. rendelet 4. § (1) bekezdés).
- 8.2. Lezárt temetőben **az utaknak alkalmasnak kell lenniük a sírhelytáblák (parcellák) megközelítésére, karbantartásukról a köztemető fekvése szerinti települési önkormányzat rendeletében**, illetőleg a temetőszabályzatban **kell rendelkezni** (Korm. rendelet 8. § (2) bekezdése).
- 8.3. A köztemető fekvése szerinti települési önkormányzat rendeletében, illetőleg a temetőszabályzatban a temető egyes területei - de legalább sírhelytáblánként az egyes temetési helyek - építészeti, kertészeti kialakításának és gondozásának részletes feltételei meghatározhatók. A feltételeket a temetési hely felett rendelkezni jogosulttal kötött szerződésben kell rögzíteni (Korm. rendelet 10. § (4) bekezdése).
- 8.4. **A temetőben alkalmazott temetési helyek szélességi, hosszúsági méretét és az egymástól való távolságát a köztemető fekvése szerinti települési önkormányzat rendeletében**, illetőleg a temetőszabályzatban **kell előírni** (Korm. rendelet 10. § (5) bekezdése).
- 8.5. Új urnafülke építésénél az urnát befogadó belső méret legalább 30x30 cm. Urnafülke építmény kialakításához a köztemető fekvése szerinti települési önkormányzat rendeletében, illetőleg a temetőszabályzatban előírhatja a természetes anyagok és művészi formák alkalmazását. Az urnafülkét úgy kell kialakítani, hogy a fülke egyedi díszítése biztosítható legyen (Korm. rendelet 12. § (3) bekezdése).
- 8.6. A temetési hely feletti rendelkezési jog időtartama (használati idő) nem lehet kevesebb, mint
- a) a koporsós betemetés, illetve rátemetés napjától számított 25 év;
  - b) sírbolt esetén 60 év;
  - c) urnafülke és urnasírhely esetén 10 év;

- d) urnasírbolt esetén 20 év (Korm. rendelet 18. § (1) bekezdés).
- 8.7. A temetési hely feletti rendelkezési jog a Korm. rendelet 18. § (3) bekezdésben meghatározott kivétellel, a Korm. rendelet 18. § (1) bekezdésben foglalt **rendelkezési idő lejártá után meghosszabbítható** (újra váltható): A temetési hely felett rendelkezni jogosult kérelmére **az újraváltás időtartama a Korm. rendelet 18. § (1) bekezdésében meghatározott használati időnél lehet rövidebb, de legalább a Korm. rendelet 18. § (1) bekezdés a) és d) pontja esetében 10 év, a b) pontja esetében 30 év, a c) pontja esetében 5 év.** Ha az újraváltás időtartama a megváltási időnél rövidebb, akkor az újraváltás díja nem lehet magasabb a megváltási díj időarányosan csökkentett részénél (Korm. rendelet 18. § (2) bekezdés).
- 8.8. A temetőben történő munkavégzést - a hozzátartozók részéről történő sírgondozás, a temetési hely növényvel való beültetése és díszítése kivételével - a temető üzemeltetője részére a munkavégzés megkezdését megelőzően a temetőszabályzatban meghatározott módon be kell jelenteni. **Egy méternél magasabbra növe növények ültetésére a köztemető fekvése szerinti települési önkormányzat rendelete,** illetőleg a temetőszabályzat **az irányadó** (Korm. rendelet 23. § (1) bekezdés).
- 8.9. Az elhunytat - ha az eltemettetőnek nincs a temetőben meglévő temetési hely feletti rendelkezési joga - az elhalálozás ideje szerint sorrendben következő temetési helyre kell temetni, kivéve, ha a köztemető fekvése szerinti települési önkormányzat rendelete, illetőleg a temetőszabályzat másként rendelkezik (Korm. rendelet 31. § (1) bekezdés).
- 8.10. Urnát urnatartóban a sír felületére is el lehet helyezni. **Az egy urnafülkébe vagy urnasírba elhelyezhető, valamint a sírhelybe (sírboltba) temethető urnák számát a temető tulajdonosa (üzemeltetője) a köztemető fekvése szerinti települési önkormányzat rendeletében,** illetőleg a temetőszabályzatban **határozza meg** (Korm. rendelet 33. § (2) bekezdése).
9. **Az eltemetés módjára és helyére nézve a Temtv. II. fejezetének „A temetés” cím alatti, valamint a Korm. rend. „A temetés feltételei” cím alatti rendelkezései (24-31. §-ai) irányadók.** A törvény nem ad felhatalmazást az önkormányzat számára a temetéshez a hivatkozott rendelkezéseken túlmenően tulajdonosi hozzájárulás és temetési engedély előírására.
10. A kegyeleti közszolgáltatás: a köztemető fenntartását, továbbá üzemeltetését magába foglaló egyéni és közösségi kegyeleti célú, az elhunyt emlékének megőrzésére irányuló önkormányzati tevékenységek összessége.
Köztemető fenntartására és üzemeltetésére az önkormányzat azzal a gazdálkodó szervezettel köthet kegyeleti közszolgáltatási szerződést, amely a Korm. rendeletben meghatározott feltételeknek megfelel.

A kegyeleti közszolgáltatási szerződésnek tartalmaznia kell:

- a) a tevékenység gyakorlásának helyét;
- b) az ellátandó tevékenységek felsorolását;
- c) a teljesítés módját és idejét;
- d) a feladat mennyiségi és minőségi követelményeit;
- e) a szerződés érvényességi idejét, amely 5 évnél rövidebb és 15 évnél hosszabb nem lehet, de újbóli megkötése nem zárható ki;
- f) a szolgáltatás finanszírozásának rendjét;
- g) a szolgáltatás ellenértékének mértékét és a megfizetés módját;
- h) a közüzemi szerződési kötelezettség alanyait;
- i) a szolgáltatáshoz szükséges eszközök mennyiségi és minőségi előírásait és rendelkezésre bocsátásának módját;
- j) az önkormányzati vagyontárgyak használatának, karbantartásának, felújításának és pótlásának szabályait;
- k) a szolgáltatást végző személyekkel kapcsolatos követelményeket;
- l) a szerződés fennállása alatt az önkormányzatot megillető ellenőrzési jogosítványokat;

- m) arra vonatkozó kötelezettségvállalást, hogy ha a gazdálkodó szervezet a kegyeleti közszolgáltatás mellett temetkezési szolgáltatást is végez, a kegyeleti közszolgáltatást más gazdasági tevékenységétől, így a temetkezési szolgáltatástól számvitelileg elkülöníti;
- n) a birtokbaadás feltételeit;
- o) arra vonatkozó tájékoztatást, hogy a szerződésre egyebekben a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni (Temptv. 39. § (2) bekezdés).

A 61/2009. (XII.14.) IRM rendeletnek történő megfeleltetés érdekében az elkészült rendelet-tervezet Integrált Jogalkotási Rendszer LocLex alrendszerében történő megszerkesztése javasolt, mert a rendszer megfelelő használatával elkerülhetőek a jogszabályszerkesztési hibák.

Tájékoztatom, hogy a fenti tárgyú rendeletek utóellenőrzését 2022. március hónapban ismét elvégezzük.

Segítő együttműködését előre is megköszönöm!

Tatabánya, elektronikus bélyegző szerinti időpontban

Tisztelettel:

Dr. Kancz Csaba főispán nevében és megbízásából:

dr. Gulyás Renáta
Digitálisan aláírta:
dr. Gulyás Renáta
Dátum: 2022.11.17
09:29:12 +01'00'

dr. Gulyás Renáta
főosztályvezető

